

BETROKKEN ZORG IN HET HOSPICE

Stichting Palliatieve Zorg Dirksland

De foto's - afkomstig uit het archief en gemaakt door Hans Villerius - zijn geplaatst met toestemming van de afgebeelde personen.

BETROKKEN ZORG IN HET HOSPICE

De Stichting Palliatieve Zorg Dirksland biedt professionele zorg aan mensen die ongeneeslijk ziek zijn en niet lang meer hebben te leven. Deze palliatieve zorg voldoet aan een kwaliteitsstandaard en is veelomvattend: lichamelijke, psychische, sociale en spirituele (levensbeschouwelijke) zorg én rouwbegeleiding. Het handelen is daarbij niet bewust levensverlengend of levensbekortend.

Palliatieve zorg

De Stichting Palliatieve Zorg Dirksland biedt palliatieve zorg op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door middel van interventies, gericht op klachtenbestrijding, tijdens een tijdelijke opname in het door de stichting geëxploiteerde hospice Calando. Of door een opname in het hospice om de patiënt, samen met zijn of haar naasten, te begeleiden in de laatste levensfase.

Calando is een high-care hospice. Dat wil zeggen dat de begeleiding en zorg in professionele handen zijn. Die zorg komt voort uit een holistische benadering, waarin de totale mens – de zieke – uitgangspunt is voor de organisatie van de palliatieve zorg.

Daarnaast is palliatieve zorg in de thuissituatie mogelijk. Speciaal geschoolde vrijwilligers van de Vrijwillige Terminale Thuiszorg Calando geven in dat geval ondersteuning aan de mantelzorgers.

Andere zorgaanbieders kunnen een beroep doen op de ervaring en deskundigheid van het Mobiel Palliatief Team. Dit om een optimale palliatieve zorgverlening mogelijk te maken in de hele regio, op de plaats waaraan de zieke zelf de voorkeur geeft.

Calando werkt mee aan wetenschappelijk onderzoek op het gebied van palliatieve zorg. Daarmee speelt de stichting een rol bij verdere ontwikkelingen en aan kwaliteitsborging van deze vorm van zorg. De medewerkers

van de Stichting Palliatieve Zorg Dirksland bieden hun expertise aan collega-instellingen en zorgaanbieders aan door middel van (bij)scholing, stages en onderwijs.

Visie op zorg

Palliatieve zorg is totaalzorg, geboden door deskundige medewerkers: artsen, verpleegkundigen, een pastoraal medewerker en een maatschappelijk werker. Totaalzorg betekent dat er aandacht is voor lichamelijke, psychische, sociale en levensbeschouwelijke aspecten.

Wanneer iemand ongeneeslijk ziek is, dan is ook zijn familie aangedaan. In de palliatieve zorg staan dan ook de zieke en zijn naasten centraal. Zij zijn de leidende factor in het behandeltraject.

De zorg is pro-actief (anticiperend). Er wordt dus niet gewacht tot er een probleem is, maar geprobeerd om het probleem te voorkomen.

Calando is gespecialiseerd in symptoombestrijding. Het streven is om hinderlijke symptomen (klachten) optimaal te behandelen en het lijden zo draaglijk mogelijk te maken. Er zijn veel medische mogelijkheden om dat te bereiken. Maar ook de ruimte en de rust om problemen te bespreken maken het mogelijk om de laatste levensfase draaglijk te maken, zowel voor de zieke als voor de naasten. Met andere woorden: Calando streeft naar een optimale kwaliteit van leven.

Veel bewoners worden in Calando opgenomen met de bedoeling daar te verblijven tot en met het overlijden. Het komt ook voor dat een (korte) opname plaatsvindt uitsluitend om klachten intensief te bestrijden. De zorg thuis kan soms tijdelijk te zwaar zijn, zodat een opname plaatsvindt om de familie even tot rust te laten komen. In die beide laatste gevallen gaat de bewoner na een kortere of langere opname dus gewoon weer naar huis.

In de palliatieve zorg is ruimte voor allerlei vragen rondom het levenseinde. In Calando wordt niet bewust levensverkortend (euthanasie) gehandeld. Iemand met een euthanasieverklaring- of wens is welkom, maar de uitvoering vindt dan niet in Calando plaats. Soms blijkt het misverstand te bestaan dat een instituut dat geen euthanasie toepast ook geen vormen van klachtenbestrijding biedt die mogelijk het leven zouden kunnen verkorten. Dit is onjuist: indien

het handhaven van een goede kwaliteit van leven het noodzakelijk maakt dat intensieve klachtenbestrijding wordt geboden die mogelijk het leven kan bekorten, wordt dit – indien de patiënt dit wenst – als bijwerking van de behandeling geaccepteerd. Dat is echter iets anders dan het toedienen van medicamenten met uitsluitende de bedoeling het leven te beëindigen.

In de praktijk blijkt overigens dat de vraag naar euthanasie door een adequate begeleiding en intensieve behandeling van klachten vaak naar de achtergrond verdwijnt. Soms schieten de mogelijkheden voor voldoende klachtenbestrijding toch tekort. Dan kan Calando het levenseinde alleen nog draaglijk maken door het bewustzijn te verlagen (palliatieve sedatie). Bij de toepassing hiervan hanteert Calando landelijke richtlijnen en protocollen.

Wanneer het behandelen van de hinderlijke symptomen alleen maar leidt tot extra lijden, dan is het stoppen van die behandeling (abstineren) een optie.

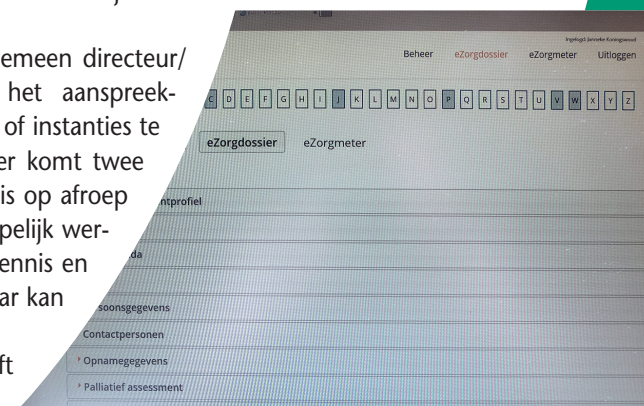
Het gaat hierbij om ethische afwegingen, die de artsen die verbonden zijn aan Calando bespreken met de zieke en zijn of haar naasten.

Zorgverleners

Doordeweeks is er elke dag bezoek van een internist-oncoloog of longarts, die de medische behandeling verricht in Calando. Deze bespreekt alle zaken op medisch gebied. De zieke en zijn of haar naasten kunnen vragen stellen. De dienstdoende verpleegkundige kent de tijd van de doktersvisite.

Voor alle andere zaken is de algemeen directeur/dienstdoende verpleegkundige het aanspreekpunt, ook om de juiste personen of instanties te vinden. De pastoraal medewerker komt twee keer per week in Calando, maar is op afroep altijd beschikbaar. De maatschappelijk werker maakt met iedere bewoner kennis en spreekt af wat zij voor hem of haar kan betekenen.

Met andere zorgaanbieders heeft Calando afspraken gemaakt om

hulp te verlenen als dit nodig is. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de fysiotherapeut, de diëtiste en de psycholoog. Verder zijn vrijwilligers onmisbaar in Calando.

Figuurlijke mantel

Palliatieve zorg is een figuurlijke mantel. Een mantel die een patiënt om zich heen geslagen krijgt. Die het leven kwaliteit geeft en die het mogelijk maakt om de laatste dagen waardig door te brengen. Calando probeert het sterven zo draaglijk en menswaardig mogelijk te maken.

Calando is een algemene instelling, een huis voor iedereen die ongeneeslijk ziek is en bij wie het sterven aanstaande is. Soms kunnen hinderlijke symptomen van de ongeneeslijke ziekte een reden zijn voor opname in Calando. Levensbeschouwing of geaardheid spelen geen rol bij het ontvangen van zorg. De persoonlijke betrokkenheid is doorslaggevend. En dat geldt ook voor de betrokkenheid richting familie of andere naasten en bezoekers. Voor hen is het immers een geliefde of goede vriend die ziek is.

Calando zorgt ervoor dat de patiënt een naar omstandigheden zo aangenaam mogelijk verblijf krijgt. In een context die vertrouwd is en lijkt op de thuissituatie. Familie, vrienden en kennissen zijn daar een belangrijk onderdeel van. Hun aanwezigheid en persoonlijke betrokkenheid geven vertrouwen. En daarom krijgen ze ook de mogelijkheid een rol te spelen in het geheel van de palliatieve zorg. Ook op dit punt heeft Calando haar bestaansrecht in de afgelopen jaren bewezen.

WachtlIJst

Wanneer iemand voor opname in aanmerking komt en er is geen plaats in Calando, dan is er de mogelijkheid om tijdelijk opgenomen te worden in het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis, totdat er plaats is in Calando. Echter, wanneer de wachttijd overbrugd kan worden

door, met extra hulp, thuis of elders af te wachten, dan heeft dat de voorkeur. Vanuit Calando zal er alles aan gedaan worden om de wachttijd zo kort mogelijk te laten zijn of om samen naar een andere oplossing te zoeken.

Geen opname mogelijk (contra-indicatie)

Calando is een kleine instelling waar, ook door de bewoners, veel onderling contact is. Wanneer van tevoren bekend is dat iemand door zijn/haar ziekte of gedrag aan medebewoners overlast zal geven, dan is dit een reden dat opname niet mogelijk is in een kleine instelling, zoals Calando (contra-indicatie voor opname).

Ook zal per individuele patiënt gekeken worden of de zorg die nodig is, geboden kan worden en of aan de verwachtingen kan worden voldaan kan. Als dit niet het geval is, zal Calando adviseren of helpen om een andere verblijfplaats te zoeken.

Overplaatsing

Wanneer er tijdens het verblijf in Calando een onverwachte verbetering van het ziektebeeld is en een langere levensduur verwacht kan worden, dan stimuleren wij overplaatsing naar huis of een andere instelling. De opnamecapaciteit is beperkt. Overigens: ook de persoonlijke beleving bij verbetering van de situatie zorgt vaak voor de vraag naar een andere leef sfeer dan Calando kan bieden.

WEGWIJZER

*Hoe gaat het er in een hospice aan toe?
Welke omgangsregels gelden er? Wat is
belangrijk om te weten voordat u naar Ca-
lando komt?*

*Allemaal vragen die wij in deze brochure be-
antwoorden. De Wegwijzer is geschreven voor
mensen die in Calando verblijven of dat in de na-
bije toekomst zullen gaan doen. Daarnaast zullen
naasten, zoals familieleden en vrienden, nuttige in-
formatie vinden in deze Wegwijzer. In deze brochure
staat informatie over de gang van zaken in hospice*

*Calando. Nuttige zaken over het reilen en zeilen in een hospice én een aantal
praktische zaken.*

*Met elkaar willen we de tijd die u in Calando doorbrengt zo aangenaam mogelijk
maken. Wij hopen dat deze brochure een idee geeft van hoe Calando een stukje 'thuis'
kan bieden. Ook voor u. Mocht u na het lezen van deze Wegwijzer nog vragen heb-
ben, stel ze dan gerust. Wij staan altijd klaar om uw vragen te beantwoorden.*

Calando

Calando ging in november 1998 officieel van start als het eerste hospice in de regio Goeree-Overflakkee en omstreken. Calando is een huis, maar niet zomaar een huis. Het hospice staat midden in een Dirkslandse woonwijk, niet al te ver van het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis. Daardoor kunnen behandelende specialisten vanuit het ziekenhuis gemakkelijk binnenlopen om u van de nodige hulp te voorzien. Tegelijkertijd is de drempel voor uw eigen huisarts laag.

Calando bestaat uit twee geschakelde seniorenwoningen. Op de begane grond zijn vijf kamers voor bewoners. Deze kamers zijn comfortabel en ruim, zo opgezet dat u er een eigen huiselijke sfeer kunt creëren. Op de begane grond bevindt zich ook een gezellige woonkamer met open keuken. Mét uitzicht op de achtertuin.

Op de bovenverdieping van Calando zijn twee slaapkamers. Deze worden gebruikt als logeerkamer

voor de overnachting van familie of andere naasten en voor de vrijwilligers die 's nachts aanwezig zijn.

De naam

De naam van het hospice is ontleend aan de muziek. Calando betekent afnemend in kracht en tempo, maar desondanks een volwaardig onderdeel van het muziekstuk. Symbolisch past dit bij de fase waarin de ongeneeslijk zieke zich bevindt. De naam past bovendien heel goed in de wijk, waarin de straten zijn vernoemd naar beroemde componisten.

De zorg

De zorg die u in Calando ontvangt is palliatief van karakter. Voor de individuele zorg wordt voor elke bewoner een zorgplan beschreven, dat u moet ondertekenen. Dit is een onderdeel van het multidisciplinaire zorgdossier. We gebruiken een Elektronisch Patiënten Dossier (EPD). Hiervoor krijgt u een inlogcode, zodat u inzage heeft in uw gegevens. Voor de zorgverzekeraar maken wij een zorgovereenkomst, die u ook moet ondertekenen.

Naast de (pijn-)bestrijding van lichamelijke ongemakken is er veel aandacht voor vragen en problemen op persoonlijk, sociaal, psychisch en levensbeschouwelijk gebied. Met elkaar streven we ernaar om de kwaliteit van leven zo hoog mogelijk te houden, zowel voor de bewoners als voor de familie.

Het overlijden

Wanneer het overlijden aanstaande is, werkt Calando met een zorgpad. Dit is een meetinstrument voor de registratie van alle facetten die van belang zijn in de laatste levensdagen. Bijvoorbeeld: of alle onnodige onderzoeken of medicaties gestopt zijn, of de pastorale begeleiding en de huisarts zijn gewaarschuwd en of de naasten voldoende informatie hebben ontvangen.

Dit meetinstrument helpt om de kwaliteit en continuïteit van de zorg te waarborgen. Door steeds te registreren wat nodig is, is er sprake

Keurmerk Prezo Hospicezorg

Hospice Calando van Stichting Pallatieve Zorg Dirksland is Dirksland heeft als verantwoordelijk ondernemer op grond van de op 11 februari 2016 gehouden audit door Stichting Perspectief voldaan aan het vergoedingskader van het keurmerk PREZO Hospicezorg voor het leveren van verantwoorde zorg en ondersteuning.
Keurmerknaam PREZO Hospicezorg 01/08/15, versie 1)

Registreerdatum: 13 mei 2015
Mentoren: Drs. H.N. van den Berg
Directie/Personeel: Stichting Perspectief
Datum registratie: 13 mei 2015

Keurmerk afgegeven door:
Mentoren: J. Koningveld - Jan Pijne
Voorzitter: Association Hospice Nederland

van een goede overdracht naar een volgende dienst. Wanneer gebruik van het zorgpad aan de orde is, zal de verpleegkundige u informeren. Dit geldt ook voor de praktische informatie over de zakelijke regelingen die getroffen moeten worden na een overlijden. Het onderwerp is soms moeilijk bespreekbaar, soms helpt het om dit tijdens het verblijf al te doen.

Na het overlijden brengt de uitvaartonderneming de overledene over naar de plaats van opbaren. In de dagen tussen het overlijden en de begrafenis of crematie zoeken wij contact met de familie. Het kan zijn dat er vragen rijzen.

Na enkele weken belt de maatschappelijk werker de nabestaanden voor een evaluatiegesprek. Daarnaast krijgt u gelegenheid om ervaringen door te geven via www.palliatief.tevreden.nl. Regelmatig zijn er herdenkingsavonden om alle bewoners die in Calando overleden zijn te gedenken. De familie en andere naasten ontvangen hiervoor een uitnodiging.

Personeel

In Calando is 24 uur per dag een verpleegkundige aanwezig. Hij of zij is uw eerste aanspreekpunt. De medische begeleiding is in handen van vier artsen, drie internist-oncologen en een longarts die ook werkzaam zijn in het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis. Zij zijn verantwoordelijk voor de medische zorg in Calando.

Voor vragen van levensbeschouwelijke aard is een pastoraal medewerker aan het hospice verbonden. Ook een maatschappelijk werker is lid van het multidisciplinaire team.

Verder zijn er geschoolde vrijwilligers werkzaam in Calando. Samen met de verpleegkundigen voeren zij alle taken uit. Van verzorgende werkzaamheden tot het doen van boodschappen en het bijhouden van de tuin.

Elke dag spreken de vrijwilliger en de verpleegkundige af wie welke taken uitvoert. Daarbij wordt

zoveel mogelijk uitgegaan van de persoonlijke kwaliteiten. De verpleegkundige draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de werkzaamheden. Het creëren van een prettige en rustige woon- en leefomgeving speelt daarbij een belangrijke rol.

Zoals u hiervoor al zag, werken in Calando meerdere mensen op één dag. Dat betekent dat u per dag verschillende 'gezichten' zult tegenkomen. Wellicht roept dit vragen op betreffende uw privacy, maar wij kunnen u geruststellen: elke verpleegkundige heeft een beroepsgeheim en elke vrijwilliger heeft de afspraak ondertekend dat hij of zij zorgvuldig zal omgaan met gegevens van bewoners. Met andere woorden: uw gegevens worden strikt vertrouwelijk behandeld en uw persoonlijke informatie blijft binnen de muren van het hospice. Ook het dossier waarin uw persoonlijke gegevens staan, wordt bewaard volgens de regels van de Registratiekamer, waar we ingeschreven staan onder nummer P-0022133.

Vrijwilligers

Alle vrijwilligers zijn vooraf geschoold. Hun inzet is onmisbaar. De functionele verantwoordelijkheid ligt bij de dienstdoende verpleegkundige. De vrijwilliger, veelal een gastvrouw, helpt bij de zorg en de huishouding, zorgt voor een gezellige sfeer en vangt uw bezoek op.

De taken van vrijwilligers zijn duidelijk omschreven. Dat betekent dat zij o.a. geen medicijnen uitdelen. Informatie over de zieke, de ziekte en het ziekteverloop mogen/kunnen zij niet geven. Met uw vragen kunt u terecht bij de verpleegkundige, die u eventueel doorverwijst.

De bewonerskamers

In Calando heeft iedere bewoner een eigen kamer. Daarin staan verschillende meubels, zoals een bed, een kast, een tafel, een stoel, een nachtkastje, telefoon, tv en kleine koelkast. U kunt uw kamer verder zelf aankleden en deze een eigen sfeer geven. Met uw eigen

Bij ons op het werk
Staan onze cliënten op de eerste plaats
IS TEAM-SPIRIT ERG BELANGRIJK
Heeft een ieder z'n eigen kwaliteiten
ZIJN WE COLLEGIAAL, EERLIJK EN POSITIEF
Is iedereen een belangrijk
Werken we samen en vullen we elkaar aan
DELEN WE LIEF EN SOMS OOK LEED
Samen moeten we het doen
en gaan we ervoor

meubels of andere persoonlijke eigendommen, zoals een lamp of foto's. In overleg kunt u zelfs een klein huisdier meebrengen naar Calando. De gemeenschappelijke bad- en douchegelegenheid is vlak bij de kamers.

Bezoek

U kunt op elk moment van de dag bezoek ontvangen. Dat kan in uw eigen kamer, maar ook in de gezamenlijke huiskamer.

Een familielid, vriend etc. kan desgewenst blijven overnachten. En wel door een bed bij te laten plaatsen in uw eigen kamer of door gebruik te maken van de logeerkamer. Een en ander kan in overleg met een van de verpleegkundigen. Voor logés is er een aparte douchegelegenheid. Voor logies van familie vraagt Calando een bijdrage per dag.

Maaltijden

De warme maaltijden die Calando serveert, zijn afkomstig uit de keuken van het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis. U ontvangt elke dag een menulijst, waarop u kunt aangeven welk menu u de volgende dag wilt eten. Er zijn altijd verschillende keuzemogelijkheden. Wij houden rekening met uw wensen.

De broodmaaltijden, die in het hospice zelf worden klaargemaakt, zijn 's morgens en 's avonds. Uiteraard kunt u uw wensen over andere tijden kenbaar maken. Gebruikt u maaltijdvervangers of ander voedsel, dan kunnen de medewerkers of vrijwilligers van Calando daarvoor zorgen.

Wij vinden het belangrijker dat u geniet van uw eten dan dat u zich strikt aan een dieet houdt. Daarom bestaat de mogelijkheid van een 'wensdieet'.

Bezoekers kunnen blijven eten in het hospice als dit vroegtijdig gemeld is bij een van de medewerkers. Calando vraagt bezoekers een vergoeding voor een warme maaltijd en een broodmaaltijd. Ook bestaat de mogelijkheid om in de gezamenlijke keuken zelf een maaltijd te bereiden of een hapje klaar te maken.

Medicijnen

U neemt uw eigen medicijnen mee naar Calando.

In overleg met de specialist zal beoordeeld worden of het slikken van die medicijnen nog nodig is. Het is mogelijk dat u bepaalde medicijnen niet langer hoeft te gebruiken, of dat u andere medicijnen krijgt voorgeschreven. Bepaalde geneesmiddelen worden door uw verzekering vergoed, anderen dient u zelf te betalen. U ontvangt hiervoor iedere maand een rekening van de apotheek.

U kunt uw eigen medicijnen beheren, maar het is ook mogelijk het beheer over te laten aan de verpleegkundige.

Roken en alcohol

Het is bewoners toegestaan om in Calando te roken of alcoholische drank te nuttigen. Er zijn echter wel grenzen. Zo mag er niet gerookt worden in de gemeenschappelijke ruimtes, omdat andere bewoners daar hinder van ondervinden. In bed roken mag alleen in het bijzijn van anderen; dit om brandgevaar zoveel mogelijk te voorkomen. Alcoholische drank mag alleen 'met mate' worden gedronken.

Bezoek en logés worden geacht in Calando geen alcohol te gebruiken of te roken.

Kleding en was

Het bad- en bedlinnen wordt betrokken van het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis. Vrijwilligers halen de vuile was op en leveren schoon linnen aan. Tafelkleden en keukendoeken zijn eigendom van Calando en worden in het hospice gewassen. Kleding kan gewassen worden door familieleden of in de wasmachine van Calando. In het laatste geval brengen wij een bedrag per dag in rekening.

Eigen bijdrage

Van elke bewoner van Calando wordt een eigen bijdrage gevraagd. Is dit een probleem, dan kunt u overleggen met de algemeen directeur. Meestal wordt de zorg in Calando vergoed door de zorgverzekeraar. In aansluiting op uw WLZ-indicatie bent u een inkomensafhankelijke eigen bijdrage verschuldigd.

Post en telefoon

Post ontvangen is altijd prettig, zeker als u wel wat medeleven kunt gebruiken. Uw postadres is:

Calando,
Vivaldilaan 2-4,
3247 EE Dirksland.

Het telefoonnummer van Calando is 0187 - 609147. In elke bewonerskamer is een telefoon met een eigen nummer aanwezig. Mensen die u willen bellen, kunnen bovenstaand telefoonnummer draaien. Het personeel zal het gesprek vervolgens

doorschakelen naar uw kamer. Met het toestel op uw kamer kunt u ook zelf bellen. Naar het buitenland bellen is mogelijk, maar u dient dit wel eerst te overleggen met de verpleegkundige. Kosten hiervan worden in rekening gebracht.

Draadloos internet is te gebruiken via de code die u kunt opvragen.

Klachtenregeling

Heeft u klachten over de zorg- en dienstverlening in het hospice, dan kunt u in eerste instantie terecht bij de betrokken verpleegkundige of arts, die u voor uw klacht verantwoordelijk houdt.

Heeft u het idee dat u bij deze persoon onvoldoende gehoor vindt, dan kunt u zich wenden tot de algemeen directeur van Calando. Die zal met u in gesprek gaan en/of u doorverwijzen naar de juiste persoon of instantie. Calando beschikt, in samenwerking met Stichting CuraMare, over een onafhankelijke klachtenregeling. Meer informatie vindt u in het folderrekje in de hal. Ook is er een vertrouwenspersoon aangesteld, die u kunt raadplegen als er problemen in de persoonlijke omgang rijzen.

Parkeren

Calando ligt binnen een 'blauwe zone'. In deze zone is maximaal drie uur parkeren toegestaan (op werkdagen van 7.00 tot 19.00 uur). U heeft een parkeerschijf nodig. Voor vaste bezoekers/naaste familie heeft Calando een ontheffing beschikbaar.

Stichting Palliatieve Zorg Dirksland
Vivaldilaan 2-4, 3247 EE Dirksland
telefoon: 0187 - 609147
e-mail: info@calando.nl
www.calando.nl